

Na knjižnem sejmu je svojo biografijo, napisala jo je Vesna Milek, predstavil tudi igralec Boris Cavazza.

Lovljenje prihodnosti

Tekst: **Elvira Miše Miklavčič** Foto: **Primož Lavre, BOBO**

Prihodnost se je, vsaj kar zadeva elektronske knjige, na svetovnem knjižnem trgu že zdavnaj zgodila, v Sloveniji pa je očitno šele zdaj potrkala na vrata 27. slovenskega knjižnega sejma, ki je bil prejšnji teden v ljubljanskem Cankarjevem domu. No, prihodnost slovenske knjige pa kljub temu ni videti kaj bolj rožnata.

Kljub recesiji se je tudi letos v Cankarjevem domu na 1300 kvadratnih metrih razstavnega prostora predstavilo 80 založb in 20 malih založnikov, kar je le 11 založniških imen manj kot na lanskem sejmu. Približno 6000 novih naslovov in več spremljevalnih prireditev so tudi letos Cankarjev dom spremenili v nepregledni knjižni ocean. Če hočemo odkriti vse njegove čare, se je treba najprej potopiti vanj, vseeno pa si naključni obiskovalec želi, da bi pri takem potapljanju lažje odkril prave knjižne bisere. Slovenski knjižni sejem je, kot smo ugotovili že pred leti, predvsem odsev razmer na slovenskem knjižnem trgu. Takrat smo si z ustanavljanjem Javne

Stran / Page: 84

Doseg / Reach: 23000

Država / Country: SLOVENIA

Površina prispevka / Size: 939 cm2

2 / 2

Med malimi založniki je bil tudi raziskovalec in naravovarstvenik Anton Komar, in sicer s svojim novim »eko-trilerjem« *Varuhi Vrbovega loga*.

Nagrada za najlepšo slovensko knjigo v kategoriji knjige za otroke in mladino je prejel Peter Svetina za knjigo *Čudežni pristan*.

losti

agencije za knjigo domišljali, da bo ta prinesla revolucionarne spremembe na področju slovenske knjige, sedaj lahko ugotovimo, da za zdaj kakšne hude revolucije na tem področju ni mogoče opaziti. Manjši založniki na ta način sicer lažje pridejo do sredstev, po drugi strani pa ni denarja za finančno podporo kompleksnejših projektov večjih založb. Posledično se oboji (seveda so tudi izjeme!) zatekajo k formuli, ki se je v zadnjih kriznih letih izkazala za najbolj učinkovito – izdajanje pretežno komercialne literature. To, da nekateri na račun tega, da lahko izdajo eno dobro, nekomercialno knjigo, izdajo še več takih, katerih avtorje bi le stežka označili za li-

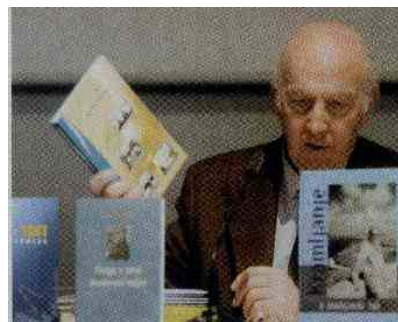
Schwentnerjev nagrajenec

Na Slovenskem knjižnem sejmu vsako leto podelijo tudi ugledno Schwentnerjevo nagrado. Nagrado podeljuje Zdrženje knjižnih založnikov pri zbornici ZKGM za prispevek k razvoju založništva in knjigotrštva, za dosežene uspehe v založništvu in knjigotrštvi ter kot priznanje za delo v razvijanju bralne kulture v Sloveniji in med Slovenci zunaj meja domovine. Letošnji dobitnik nagrade je tržaški založnik in urednik Marij Maver (1937). Marij Maver je zgledni lik slovenskega kulturnika v zamejski skupnosti, ki ima vidno vlogo v manjšinskem javnem življenju, vseskozi prisoten na različnih področjih delovanja, a nikoli ne sili v ospredje. Žene ga predvsem predanost slovenstvu, predvsem pa velik čut odgovornosti, s katerim se loteva vsake pobude, spremlja pa jo kritično, če je treba tudi odklonilno in brez znakov omahovanja. Od vsega začetka ga najdemo v Slovenskem kulturnem klubu, ki je zaživel pod mentorstvom Jožeta Peterlina sredi 50. let v Trstu. Toda največje zasluge si je pridobil z delom na prosvetnem in založniškem področju. Pri Prosveti je bil pri vsaki pobudi in jo pomagal speljati do konca. Omeniti velja predvsem Primorske dneve na Koroškem oziroma Koroške dneve na Primorskem, ki izmenoma vsako leto pomenijo podlago za kulturne izme-

terate, jim nekoliko še lahko oprostimo. Težje pa je sprejeti dejstvo, da tudi na knjižnem sejmu najbolj bodoje v oči komercialne knjižne uspešnice.

Digitalno: da ali ne?

Tokratni Slovenski knjižni sejem (SKS) je kljub temu obveljal za prelomnega, saj so na njem nekatere slovenske založbe predstavile prve poskuse prehoda iz tiskane na elektronski medij. Študentska založba je predstavila svojo prvo zbirko knjig v elektronski različici, Mladinska knjiga pa prvo aplikacijo za ipad, ki je nastala na podlagi slikanice Lile Prap. In čeprav knjižni sejem vsako leto znova spominja na praznični sejemski direndaj z veliko kiča, se vedno najde tudi čas in prostor za resnejše debate o vprašanjih, povezanih s knjigami. Na letošnji Založniški akademiji je Anne Mangen predavala na temo Tisk kot zapor? in osvetlila nekatere ključne razlike med branjem na digitalnih medijih in v tiskani obliki ter postavila vprašaj k lastnostim digitalnega branja. Zanimiva so bila tudi vprašanja in dvomi, ki spremljajo digitalizacijo stripa, o čemer je predaval Padmini Ray Murray z univerze Stirling na Škotskem. A navada je železna srca, zato predstavniki starejših generacij očitno še vedno najraje segajo po knjigah tako, da jih kratko malo prelistajo. Toda tako kot je postalo samoumevno brati časopise na računalniku, bo nekega dne postalo samoumevno brati elektronske knjige. Očitno so prav najmlajši bralci tisti, ki

njave med koroškimi in primorskimi Slovenci. Pri Društvu slovenskih izobražencev, ki je z Drago in rednimi ponedeljkovimi večeri dragoceno pripomoglo k demokratizaciji in osamosvojitvi Slovenije, pomeni tisto trdno organizacijsko osnovo, ki ostaja v ozadju, a zagotavlja uresničitev njegovih idejnih zamisli.

Po smrti prof. Jožeta Peterlina je Marij Maver 1976. leta prevzel glavno uredništvo revije Mladika, ki je pod njegovim vodstvom postala konstanta v slovenskem zamejskem kulturnem prostoru, danes pa je najstarejša revija pri nas. Marij Maver ima velike zasluge za to, da ta revija še danes, 55. leto, redno izhaja.

Nagrajenci 27. knjižnega sejma

Priznanje krilati lev

Tiskarna Gorenjski tisk za knjigo Julijske Alpe (Mo-horjeva založba Celovec).

Nagrada za najlepšo slovensko knjigo

- **književnost:** Saša Pavček *Obleci me v poljub, založba Miš, oblikovalka Petra Černe Oven.*
- **knjige za otroke in mladino:** Peter Svetina *Čudežni pristan, Vodnikova založba (DSKG), oblikovalca Damijan Stepančič in Janez Turk*
- **umetniške monografije, fotomonografije, bibliofilske izdaje:** Janez Bogataj *Mojstrovine s kranjsko klobaso iz Slovenije, Založba Rokus Klett, oblikovalec Zare Kerin*

Nagrada za najboljši literarni prvenec

Katja Perat za pesniško zbirko *Najboljši so padli*.

Priznanje za mladega prevajalca

Stana Anželj za prevod knjige *Mesto sanjajočih knjig Walterja Moersa (Založba Sanje)*.

Posebna plaketa ob 50. obletnici Bralne značke

Plaketo so prejeli vsi dosedanja predsedniki **Bralne značke:** Jože Zupan, Tone Partljič, Janez Kajzer, Igor Longyka, Slavko Pregl, Igor Saksida in Dragica Haramija.

bodo, že zaradi dejstva, da jih računalniki in najrazličnejše elektronske naprave spremljajo skoraj že od rojstva, v prihodnosti najverjetneje največji uporabniki elektronskih knjig. Upajmo le, da zaradi vse slabših bralnih navad mlajših generacij prihodnost knjige ni obsojena zgolj na stripovsko branje. ■